

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

Handschriftliche Notizen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

fo
Cumulus à rusticis sub Gabrielo
Episcopo in ditino Eystetensi
exercitus ita describit Hubertus Thomas
Lepidus in sua Relatione de bello
rusticorum. Dux Fridericus Palatini frater, etsi à suis
mirum in modum diligeretur, non quietiores habuit subditos, propter
exortos in Episcopatu Eystetensi motus, sollicitatamq; plebem suam.
Ille autem cernens in celeritate plurimum esse momenti, ex tem-
pore quotquot potuit, conscripsit equites, & peditum nonnullas co-
hortes, quibus confideret, & tormenta campestria duenda com-
mitteret, & in rusticos, qui magno numero in eodem Episcopatu con-
gregati referebantur, movit, castraq; ex composito latiora, non
procul ab ipsis rusticorum castris usq; oppidum Freistat metans,
in sequentem diem configere statuit. Sed quia animadvertit
è suis nonnullos conflictum propter paucitatem suorum, & ingentes
rusticorum copias dissuadentes, tum etiam quia natura mitis &
clementissimus princeps, omnia prius tentanda sibi, quam sanguinem
effundere, sibi proposuit. Quare ad rusticos misit, qui dicerent: se
iam eo animo & viribus adesse, ut ex eis vivum nullum evadere
sinceret, nisi protinus ab armis discederent, & quisq; ad sua munia redi-
ret. Quod si facerent, se sua humanitate eis parvulum. Illi ut
hec audirent, colloquium petunt, & ad ipsum legatos mittunt
qui quidem rusticos paratos ad obediendum, & ab armis discedendum

Renunciavit

renunciarent, ea tamen conditione, ne quod egissent, cuiquam
fraudi foret, neque à suis dominis ad poenam uocarentur.
Respondit Fridericus: se alterius factum promittere nolle,
hoc tamen sancte polliceri, se omnem operam daturum,
ut in gratiam recipiantur, & pro illis, ut offensa omnis
condonaretur, intercessurum. Ad haec respondit lega-
tio: Non audere se haec ad suos referre, quos pertinacis-
simos esse cognoscerent, et nequaquam arma dimissuros,
nisi de postulatis securi redderentur. Ad quae Frideri-
cus: Abite igitur, & illis renunciate, crastinum diem de
haec controversia iudicaturum; atque ita discesserunt. Ipe
igitur frustratus Fridericus, decertare, & de fortuna peri-
clitari constituit. Dehortantibus (ut dixi) plerisque, ob pau-
citatem suorum aduersus tam ingentem multitudinem,
qua ferebatur ad octo millia, cum ipse supra ducentos &
quinquaginta equites, & paucos pedites in suo exercitu
(si exercitus dici meretur, qui uix cohortem explebat) non
haberet. Hos iubet secunda noctis uigilia paratos adesse,
se, ut ante diei crepusculum hostes ex imperio aduiceretur.
Interim dimittit nonnullos, qui quid agerent rustici,
diligenter explorarent, quorum unus statim à media nocte
rediit, qui Fridericum (ut decet bonum Imperatorem seu Du-
cem) non dormientem, ut ceteri, sed animo uoluntatem, quo-
modo sine suorum sanguine & incommodo hostes aduiceretur.

* ceteros

Uffling

et profligaret, inuenit, & inquit: Illustrissime princeps, ad hunc bonus
Angelus: Annuncio enim tibi omnes rusticos desertis castris, & impe-
dimentis relictis, dispersos & fugientes abiisse: incredulus adhuc
princeps, & irato animo, & inquit, proditor mentiris; sed non me
decipies; prius enim de te extremum sumam supplicium. Ad haec
ille; omnino, inquit, ut uolueris, modo scias, me nihil esse men-
titum, qui quae dixi huic meis oculis uiderim. Laetus responso
Princeps, diligentius de omnibus interrogat, quae postquam re-
uissima intelligit, et superuenientibus alijs eadem renuncia-
bus hominem collaudat, & Euangelium se datum spondet, me-
suos omnes excitari iubet, remque omnem detegit, qui iam per-
dito metu audaciores facti persequendos fugientes suadent,
reptisq; armis & infectis equis ingrediuntur iter; ut uero iux-
ta arcem Mespinger, quam occupauerant rustici, per-
uenerunt, inueniunt, ut renunciauerant exploratores.
Rusticos omnes dispersos, & ad sua quemq; rediisse, armaq;
deposuisse. Pergit nihilominus princeps ad oppida re-
cipienda, quae a fide Episcopi defecerant, quae sine
mora se se dederunt, delictorum ueniam deprecantes,
uerum nullam pollicitus princeps, tantum intercessorem
se futurum, clementerq; respondit, omniaq; Episcopo re-
stituit, cohortantibus plerisque, ut saltem uicina Nouoforo duo
oppida Berlingam & Bergriesam retineret. Atq; ita repressi,
& sedati sunt in Novico motus. Haec illi.
Bona factura, quod Fridorij duo i ha

cupida non retinuit, quia forte uidebat, opera
suam, quam Eystottensibus nauauerat,
tanto premio non esse digna. Unde
quia bonis futurorum aequo ac posthinc
grauis prouidabat non post multos
annos superiorum palatinatum ad
orthodoxa fide ad Iulianum et Calixtum
Synagoga defecturum, ideo princeps
Frisianis mentem se florit et dixit
ut Berchingham et Berengriesam, pa-
latinatui non adiecerat, sed in potestate
to S. Wilibaldi in successorum relinquenda.